

Acatistul Sfântului mare mucenic Artemie
(s.v. 20 octombrie / s.n. 2 noiembrie)

Sfântul mare mucenic Artemie (s.v. 20 octombrie / s.n. 2 noiembrie):

https://www.academia.edu/44396433/Sf%C3%A2ntul_mare_mucenic_Artemie_20_octombrie_2_noiembrie

<https://archive.org/details/sfantul-mare-mucenic-artemie-20-octombrie>

<https://www.slideshare.net/slideshow/sf-artemie/239014001>

Materiale despre Sfântul mare mucenic Artemie:

<https://independent.academia.edu/emystea/Sf.muc.%20Artemie>

<https://archive.org/details/@steaemy?query=Artemie>+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Artemie

&&&

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea ești, și toate le implinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;

Doamne, curățește păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă

dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi, păcătoșii robii Tăi, miluieste-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Doamne, miluieste-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută și acum ca un Milostiv și ne izbăvește pe noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeu nostru și noi suntem poporul Tău, toți lucrul mâinilor Tale și numele Tău chemăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. S-a pogorât din ceruri Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara Și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Și a pătimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și Șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, A cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care din Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică, Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Pe tine, purtătorule de chinuri al lui Hristos, vrednicule de laudă, te laudăm, cinstindu-ți pătimirile, că ne izbăvești pururea de primejdii, prin rugăciunile tale. Și acum, te rugăm să îndepărtezi toată boala și suferința de la noi, ca să-ți strigăm ție:

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Icosul 1

Dorind să laudăm chinurile tale cele vitejești și dumnezeieștile tale lupte, mucenice, îți cerem să ne dăruiești har, prin rugăciunile tale, pătimitorule Artemie, ca, bucurându-ne, să strigăm ție cu veselie acestea:

Bucură-te, cel ce pe Hristos L-ai propovăduit Dumnezeu adevărat;

Bucură-te, cel ce prin cuvânt și faptă, dreapta credință ai apărât;

Bucură-te, împotrivor al lui satana cel căzut;

Bucură-te, cel ce în lucrarea virtuților toată viața ți-ai petrecut;

Bucură-te, cel ce ortodocșilor cârmuitori le ești sprijinitor;

Bucură-te, luptător tare, al credinței apărător;

Bucură-te, trimis împărătesc, al Egiptului duce;

Bucură-te, al sufletelor noastre strălucire dulce;

Bucură-te, cel ce ai biruit înălțările vrăjmașilor;

Bucură-te, mare apărător al credincioșilor;

Bucură-te, cel prin care Biserica strălucește;

Bucură-te, cel prin care lumea se veselește;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 2

Văzându-ți vitejia și cinstirea ta către Domnul, Sfinte Artemie, marele împărat Constantin în chip cuvenit te-a împodobit cu strălucită vrednicie, întru care slujind cu credință, strigai cu bucurie: *Aliluia!*

Icosul 2

Ai ajuns vestit pentru virtuțile tale înaintea popoarelor și a împăraților de care, prin dumnezeiasca alegere fiind înălțat, ca o lumină în sfeșnic ai fost pus conducător oștirilor, Sfinte Artemie; pentru aceasta cu credință strigăm ție:

Bucură-te, propovăduitor al Ortodoxiei;

Bucură-te, risipitor al idolatriei;

Bucură-te, cinste a dreptcredincioșilor;

Bucură-te, înțeleaptă căpetenie a ostașilor;

Bucură-te, sfântă veselie pentru lumea creștină;

Bucură-te, cel ce ai văzut pe cer Crucea în lumină;
Bucură-te, cel ce vitejia lui Constantin ai înflăcărat-o;
Bucură-te, cel ce îndrăzneala lui Maxențiu ai surpat-o;
Bucură-te, secure care tai reaua credință;
Bucură-te, credincios purtător de biruință;
Bucură-te, cel ce în suflet aveai râvnă dumnezeiască;
Bucură-te, cel ce vedeai harul lucrând în inimă împărătească;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 3

Puterea Celui Preaînalt ți s-a dat, întru tot fericite, ca să biruiști pe luptătorii potrivnici, pentru aceasta, împreună cu împăratul cel bine credincios, ai pus pe fugă pe Maxențiu și făcându-te biruitor, Sfinte Artemie, ai strigat lui Dumnezeu cu mulțumire: *Aliluia!*

Icosul 3

Având în sufletul tău către Hristos fierbinte cinstire și cuget către Dumnezeu gânditor, cârmuitor al Egiptului te-a rânduit înțeleptul Constantin pe tine, slăvite, iar noi te laudăm ca pe unul ce ești de Dumnezeu întărit și strigăm:

Bucură-te, cel ce cu dreptii te-ai asemănat;
Bucură-te, al credinței ostaș neînfricat;
Bucură-te, părtaș al harului în această vale a plângerii;
Bucură-te, cel de un obicei și de o rânduială cu îngerii;
Bucură-te, întărire a împăraților bine credincioși;
Bucură-te, slăvit biruitor împotriva celor necredincioși;
Bucură-te, cel ce în războaie văzute și nevăzute te-ai luptat cu vitejie;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat mare biruitor, priveghind cu trezvie;
Bucură-te, fiu al lui Dumnezeu după împărtășire;
Bucură-te, Biserică a Lui, prin duhovnicească slujire;
Bucură-te, doritor al bunătăților cerești în chip cuvios;
Bucură-te, împreună moștenitor cu Iisus Hristos;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 4

Înțelegând Sfânta Elena că tu, fericite Artemie ai râvnă dumnezeiască, te-a luat cu bunăvoință însoțitor spre aflarea Crucii; pentru aceasta, împlinindu-și dorirea, strigă împreună cu tine: *Aliluia!*

Icosul 4

De dragostea ta cea multă pentru cele dumnezeiești a auzit Constantin împăratul, poruncindu-ți ție, Sfinte Artemie să aduci sfintele moaște ale apostolilor în cetatea cea nouă împărătească; pentru aceasta, cântăm ție cu bucurie:

Bucură-te, mare cinstitor al Sfinților;

Bucură-te, vrednic aflător al moaștelor;

Bucură-te, cel ce ai mutat trupuri apostolești;

Bucură-te, cel ce prin aceasta minunat te prea mărești;

Bucură-te, cel ce prin viață cinstită ai păzit poruncile sfinte;

Bucură-te, cel ce te-ai apropiat de Domnul cu dragoste fierbinte;

Bucură-te, cel slăvit înaintea tuturor oamenilor;

Bucură-te, bună mireasmă și veselie a îngerilor;

Bucură-te, cel prin care buna credință strălucește;

Bucură-te, cel prin care reaua credință se risipește;

Bucură-te, laudă a dreptilor;

Bucură-te, podoabă a înțelepților;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 5

Atrăgând asupra ta har și întărire de la Dumnezeu, fericite, te-ai arătat biruitor întru toate asupra vrednicilor de ocară vrăjmași, văzuți și nevăzuți; pentru aceasta, sfinte te-ai făcut tuturor vestit, strigând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul 5

Te-au văzut fii Egiptului pe tine, cel împodobit cu cinstite fapte și fierbinte râvnitor al credinței, că ești vrednic ocârmuitor și după datorie, toți de bucurie umplându-se, se sârguiau să te laude în cântări, strigând ție:

Bucură-te, cel ce ai stat înaintea împăraților cu îndrăznire;

Bucură-te, întâistătător care ne păzești de orice asuprire;

Bucură-te, cel ce ai fost decât toți ocârmuitorii mai presus;

Bucură-te, cel ce pentru sfat, la cuviosul Antonie te-ai dus;

Bucură-te, cel ce i-ai ascultat cu evlavie învățăturile cele mântuitoare;

Bucură-te, cel prin care este ocrotită credința dreptslăvitoare;

Bucură-te, râvnitor și apărător al adevărului;

Bucură-te, bine credincios ocârmuitor al poporului;

Bucură-te, cel ce ai înălțat fruntea celor iubitori de Hristos;

Bucură-te, conducător prea cinstit și dreptcredincios;

Bucură-te, cel ce ai doborât trufia celui potrivnic lui Dumnezeu;

Bucură-te, cel prin care este înfierată rătăcirea scornită de cel rău;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 6

Propovăduitor purtător de Duhul te-ai arătat înaintea tuturor, vestind pe Hristos cu îndrăzneală, Sfinte Artemie, înțelepte pătimitorule, dar tiranul Iulian, cel ce se lepădase de credință prin aceasta a rămas uimit, neștiind să strige: *Aliluia!*

Icosul 6

Prin cuvintele tale cele de Dumnezeu insuflate, înțelepte, ai muștrătat cu îndrăzneală pe cumplitul împărat Iulian care se lepădase de Hristos, și care ca un om fără de minte, nesuferind, te-a pus la înfricoșătoare chinuri și ți-a tăiat capul; pentru care noi îți strigăm:

Bucură-te, răbdător de chinuri neînfricat;

Bucură-te, purtător de biruință care ai răbdat;

Bucură-te, cel ce mai întâi, ai luminat pe mulți prin cuvintele tale;

Bucură-te, cel ce ai slăvit apoi pe Dumnezeu prin pătimirile tale;

Bucură-te, cel ce ai smerit mândria demonilor căzuți;

Bucură-te, cel ce mânia tiranului prin răbdare o înfrunți;

Bucură-te, cel ce ai supus ceea ce este mai slab celui ce este mai mare;

Bucură-te, cel ce ai robit durerea trupească voinței minții stăpânitoare;

Bucură-te, cel ce te-ai făcut slujitor al lui Dumnezeu și al oamenilor Lui;

Bucură-te, cel ce te-ai arătat ocrotitor al credincioșilor Egiptului;

Bucură-te, cel ce ai învățat pe toți să asculte glasul conștiinței;

Bucură-te, frumusețe a mucenicilor și strălucire a credinței;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 7

Urmând a ți se tăia capul, mucenice Artemie, în chinuri fiind, te rugai lui Dumnezeu să stingă rățăcirea idolească; astfel roagă-te Lui și acum, sfinte să stingă văpaia patimilor noastre, ca să strigăm cu mulțumire: *Aliluia!*

Icosul 7

Se înspăimântează mintea și limba oamenilor, mucenice, să spună mulțimea pătimirilor tale, că din pricina trândăviei noastre nicidecum nu suntem în stare a le povesti, dar, îndrăznind, biruatorule le amintim în scurte cuvinte, zicând:

Bucură-te, cel ce în temniță ai fost aruncat;

Bucură-te, cel ce cu unghii de fier ai fost sfâșiat;

Bucură-te, cel ce ai fost bătut pe umeri cu vine de bou;

Bucură-te, cel împuns în coaste cu sulițe din nou;

Bucură-te, cel pus între două pietre grele;

Bucură-te, cel ce ai fost strâns între ele;

Bucură-te, cel ale cărui mădulare și oase ți s-au strivit;

Bucură-te, cel ce ai răbdare ca și cum altul ar fi pățit;
Bucură-te, cel ce ai fost lipsit de ochi și de măruntaie;
Bucură-te, cel al cărui cap a poruncit tiranul să ți se taie;
Bucură-te, cel ce te-ai înălțat de la pământ purtător de biruință;
Bucură-te, cel ce ai primit în cer cunună, după cuviință;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 8

Cu adevărat lucruri prea minunate ai săvârșit în viață și după moarte, întru tot fericite, vindecând bolile cumplite ale celor ce cu credință aleargă la tine, pururea cinstitute Artemie, și strigă lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul 8

Cu totul luminat prin pătimiri, întru tot fericite, ai stat înaintea lui Hristos, Răsplătitorul nevoițelor, de care fiind încununat ca un nevoitor, pururea te bucuri împreună cu El, mare mucenice; pentru aceasta, noi cei credincioși, cinstindu-te ca pe unul ce ești de Dumnezeu proslăvit, îți strigăm:

Bucură-te, al Raiului vrednic locuitor;
Bucură-te, vas ales al Duhului Mângâietor;
Bucură-te, cel ce în Împărăția Cerurilor te-ai sălășluit;
Bucură-te, al lui Hristos slăvit ostaș nebiruit;
Bucură-te, părtaș al Luminii celei neînserate;
Bucură-te, mare apărător al credinței adevărate;
Bucură-te, cel ce în ceruri cu îngerii stai împreună;
Bucurate, prieten al dreptilor purtători de cunună;
Bucurate, cel ce ai fost așezat în raclă cu evlavie mare;
Bucură-te, cel prea mărit prin minuni, viu fiind întru lucrare;
Bucură-te, mare mijlocitor pentru cei rugători;
Bucură-te, veșnic păzitor al celor nevoitori;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 9

Toată Ceata îngerească s-a mirat de marea ta răbdare, Sfinte Artemie, cum pământesc și materialnic fiind, în priveliște ca un fără de trup te-ai luptat; pentru aceasta, te-au laudat ca pe un mare mucenic, strigând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul 9

Dumnezeiesc ritor te-ai făcut, râvnitor și înfocat, pe Hristos cu îndrăzneală propovăduind, pentru care precum apostolul Pavel, lupta cea bună te-ai luptat, sfinte și de El fiind încununat, auzi de la noi unele ca acestea:

Bucură-te, cel ce ai pătimit pentru Hristos cu răbdare;
Bucură-te, cel ce ți-ai săvârșit în chip vrednic buna alergare;
Bucură-te, cel ce ai suferit multe chinuri cumplite;
Bucură-te, cel ce ai primit de la Dumnezeu cununi neveștejite;
Bucură-te, cel ce pururea ești împreună cu Hristos;
Bucură-te, cel ce vindeci pe orice om neputincios;
Bucură-te, cel ce păzești pe cinstitorii tăi nevătămați;
Bucură-te, cel ce ești mângâiere celor bolnavi și întristați;
Bucură-te, cel ce ești doctor fără de plată pentru cei suferinzi;
Bucură-te, cel ce mână de ajutor celor în primejdii le întinzi;
Bucură-te, cel plin de bunătăți și frumuseți nemuritoare;
Bucură-te, mijlocitor fierbinte al obștii dreptslăvitoare;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 10

Câștigând în inima ta puterea Sfintei Treimi, înțelepte Artemie, te-ai arătat luminat biruitor asupra patimilor și asupra ispitelor acestei lumi, împotriva căroră în-tărește-ne, prin rugăciunile tale și pe noi, care strigăm: *Aliluia!*

Icosul 10

Zid al dreptei credințe și dumnezeiască mângâiere ai fost credincioșilor, Sfinte Artemie, că Făcătorul a toate te-a arătat prea bun tămăduitor, primind pătimirile tale și învățând pe toți să strige ție:
Bucură-te, propovăduitor luminat al adevărului;
Bucură-te, mucenic strălucit al Mântuitorului;
Bucură-te, izvor nesfârșit de semne minunate;
Bucură-te, fântână de vindecări neîncetate;
Bucură-te, apărător al credinței, de minuni făcător;
Bucură-te, doctor fără plată și grabnic vindecător;
Bucură-te cel ce ești sprijinitor al credincioșilor;
Bucură-te, cel ce ești ajutător al neputincioșilor;
Bucură-te, cel ce ai primit darul de-a vindeca hernia în chip deosebit;
Bucură-te, cel ce orice boală și suferință ai tămăduit;
Bucură-te, cel prin care se întăresc cei slăbiți trupește;
Bucură-te, cel prin care sănătate ni se dăruiește;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 11

Au lăudat Puterile cerurilor sfârșitul tău, văzându-te învingător și purtător de biruință, și luând al tău suflet l-au dus lui Hristos, veselindu-se cu care și noi, Sfinte Artemie, împreună bucurându-ne, strigăm: *Aliluia!*

Icosul 11

Cu mijlocirile tale luminează pe cei ce cu credință te cinstesc, Sfinte Artemie, purtătorule de chinuri al lui Hristos, și roagă-te pururea către Dumnezeu să izbăvească pe toți de orice răutate, ca după datorie, să-ți strigăm ca unui mare ocrotitor:

Bucură-te, cel de o slavă cu Sfântul Gheorghe, marele mucenic;

Bucură-te, cel de o cinstire cu Sfântul Dimitrie din Tesalonic;

Bucură-te, luminător mult strălucitor al întregului pământ;

Bucură-te, laudă prea frumoasă a Noului Legământ;

Bucură-te, vedere prea fericită a Oștilor cerești;

Bucură-te, cel ce ți-ai înroșit veșmântul în sângiuri mucenicești;

Bucură-te, cel ce ai strălucit până la margini prin pătimire;

Bucură-te, laudă a mucenicilor și a lor împodobire;

Bucură-te, nimicire a idolatriei însângerate;

Bucură-te, propovăduire a credinței celei luminate;

Bucură-te, cel prin care se mijlocește har;

Bucură-te, cel ce ne vindeci bolile în dar;

Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 12

Har a luat de la Dumnezeu, mucenice, a vindeca felurite boli și a alina durerile celor ce vin la tine; pentru aceasta, ferește-ne de boli și de primejdii pe noi pe toți, cei ce te cinstim cu credință, strigând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul 12

Cântare aducându-ți, te lăudăm fericite, ca pe un mucenic al lui Hristos purtător de cunună, că pe tine te-a proslăvit Dumnezeu în toată lumea cu minunile, prin care ne îndemni pe toți să strigăm cu bucurie:

Bucură-te, al lui Dumnezeu conducător de oști plin de măreție;

Bucură-te, ocrotitor dumnezeiesc al bșericilor închinat ție;

Bucură-te, binefăcător al nostru, de Dumnezeu dăruit;

Bucură-te, mijlocitor fierbinte către Ziditorul Cel slăvit;

Bucură-te, cel ce acoperi pe cei care pomenirea ta o săvârșesc;

Bucură-te, cel ce păzești pe cei care cu dragoste te cinstesc;

Bucură-te, cel ce ne vindeci de boli dureroase;

Bucură-te, cel ce ne scapi de încercări primejdioase;

Bucură-te, apărător al bisericii tale din Muntele Athonului;
Bucură-te, sprijinitor de obște și izbăvitor al poporului;
Bucură-te, cel ce ești al nostru izbăvitor;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 13 (de trei ori)

O, de trei ori mărite cu adevărat și dumnezeiescule luptător, purtătorule de chinuri al lui Hristos, Sfinte Artemie, având îndrăznire către Dumnezeu, roagă-l neîncetat pentru noi, cei ce cu evlavie te laudăm și cu umilință, strigăm: *Aliluia!*

Apoi se citesc iar:

Icosul 1

Dorind să laudăm chinurile tale cele vitejești și dumnezeieștile tale lupte, mucenice, îți cerem să ne dăruiești har, prin rugăciunile tale, pătimitorule Artemie, ca, bucurându-ne, să strigăm ție cu veselie acestea:

Bucură-te, cel ce pe Hristos L-ai propovăduit Dumnezeu adevărat;
Bucură-te, cel ce prin cuvânt și faptă, dreapta credință ai apărât;
Bucură-te, împotrivor al lui satana cel căzut;
Bucură-te, cel ce în lucrarea virtuților toată viața ți-ai petrecut;
Bucură-te, cel ce ortodocșilor cârmuitori le ești sprijinitor;
Bucură-te, luptător tare, al credinței apărător;
Bucură-te, trimis împărătesc, al Egiptului duce;
Bucură-te, al sufletelor noastre strălucire dulce;
Bucură-te, cel ce ai biruit înălțările vrăjmașilor;
Bucură-te, mare apărător al credincioșilor;
Bucură-te, cel prin care Biserica strălucește;
Bucură-te, cel prin care lumea se veselește;
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

Condacul 1

Pe tine, purtătorule de chinuri al lui Hristos, vrednicule de laudă, te laudăm, cinstindu-ți pătimirile, că ne izbăvești pururea de primejdii, prin rugăciunile tale. Și acum, te rugăm să îndepărtezi toată boala și suferința de la noi, ca să-ți strigăm ție:
Bucură-te, Sfinte mare mucenice Artemie!

După citirea Acatistului rostim rugăciunea: *Cuvinse-se, cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai slăvită, fără*

de asemănare, decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Pentru rugăciunile Sfinților părinților nostri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi. Amin.

Viețile Sfinților - Pomenirea Sfântului mucenic Artemie

Artemie, mucenicul lui Hristos, fiind de neam din Egipt, a fost ostaș pe vremea marelui împărat Constantin și a lui Constanție, fiul lui. Iar în vremea lui Iulian paravatul, Sfântul mucenic Artemie a pătimit pentru Hristos. Dar ca să înțelegem mai bine viața și pătimirea lui se cade mai întâi să știm de ce neam era Iulian și în ce chip a venit la împărăteasca dregătorie.

Când Dioclețian și Maximilian Gherculie, împărații păgâni, și-au lăsat împărăteștile lor coroane, sceptrele și porfirele, așa voind Dumnezeu - ca biserica Lui cea sfântă să primească ușurare într-o vreme de cumplită prigoană - au venit după dâșii alți doi împărați: în părțile răsăritului după Dioclețian a venit Maximilian Galerie, iar la apus, după Maximilian Gherculie a venit Mexentie, fiul lui și Constans Cloru în Britania.

Acest Constans a născut pe Constantin cel mare din Elena, și pe alți fii din Teodora, care era fiica femeii lui Maximilian Gherculie. Iar fiii cei născuți din Teodora erau aceștia: cel dintâi era Constanție, tatăl lui Gal și Iulian. Și murind Constans Cloru, a lăsat pe scaun pe fiul său Constantin, născut din Elena. Acesta s-a ridicat cu oștire împotriva lui Maxentie, fratele Teodorei, a doua femeie a tatălui său. Artemie era atunci voievod în oastea lui Constantin, prea viteaz în războaie.

Când s-a arătat lui Constantin cel mare semnul Sfintei Cruci pe cer, Artemie a văzut acel semn cu ochii săi și s-a întărit cu credință în Domnul nostru Iisus Hristos și cu puterea cea tare a Crucii biruia pe vrăjmași, războindu-se pentru împăratul Constantin. Apoi, murind marele Constantin în Nicomidia, pizmuit de frații săi, care în taină l-au otrăvit de moarte, și a cărui moarte a fost vestită de o stea care se numește cometă, au rămas după dânsul trei fii, dintre care cel dintâi s-a numit Constantin, cel de-al doilea Constanție, iar al treilea purta numele bunicului său Constans.

Deci, acești trei fii, fiind moștenitorii scaunului părintesc, au împărțit împărăția în trei părți; cel mai mare frate, Constantin, a luat Galia de sus și ținuturile care sunt după munții Alpi și ostroavele Britaniei, Germania, Spania, Anglia și celelalte, iar cel mic, Constans, a luat Galia cea de jos, sau Italia; apoi cel mijlociu, Constanție, la care era Sfântul Artemie, a luat părțile răsăritului, Constantinopolului și Egiptului și stăpâna până în Persida.

Nu după multă vreme a luat în stăpânire și părțile fraților săi, căci cel mai mare frate, Constantin, a fost ucis în război, iar pe Constans, cel mai mic, l-a ucis Magnentie, voievodul oștilor lui, cu învrăjbitorii săi, pe când stăpânul lor era la vânătoare. Dar și Magnentie, mai pe urmă, a fost ucis de Constanție. Atunci stăpâna răsăritul și apusul Constanție, fratele cel mijlociu, în a cărui împărăție s-a arătat în Ierusalim, pe cer, prea minunatul și prea luminatul semn al Sfintei Cruci, care cu strălucirea sa covârșea lumina soarelui. Acest semn s-a arătat la praznicul a cincizeci de zile după Paști, în ceasul al treilea din zi. Iar Crucea era întinsă de la locul căpățânii până la muntele Eleonului, pentru care lucru Chiril, patriarhul Ierusalimului, a înștiințat prin scrisoare de acest lucru pe împăratul Constanție.

La începutul împărăției sale, Constantie a ucis pe vrăjmașii tatălui său, a ucis pe Constanție, tatăl lui Gal și al lui Iulian, fratele marelui Constantin. A ucis și pe celălalt frate al tatălui său, Navalian, și pe Dalmațian cel tânăr, frate, de asemenea, al marelui Constantin. Apoi, șezând ani îndelungați pe scaunul tatălui său și văzând că nu are moștenitor după sine, căci nu avea fii și nici nu rămăsese vreunul din frați, de aceea, s-a sfătuit ca să aibă ajutor și părtaș la împărăție pe cineva din rudeniile sale. Și l-a chemat pe Gal, care atunci avea douăzeci și cinci de ani, adică pe fratele cel bun al lui Iulian și vărul său, care era fecior al fratelui său, și pe acesta l-a rânduit ca să împărătească cu sine. Iar pentru credință și adevărită i-a dat lui de soție pe sora sa Constanția și l-a trimis pe el în răsărit ca să-i apere împărăția de perși, pentru că era viteaz și foarte norocos în războaie. Iar el s-a dus la război împotriva lui Magnentie și a lui Veterian, pe care i-a și biruit.

Atunci Iulian, zavistuind pe fratele său, Gal, pentru vrednicia împărătească, s-a apucat de farmece și de toată învățătura diavolească, pentru că se lepădase de Hristos în taină, și jertfa zeilor. Însă își tăinuia călcarea sa de lege, temându-se de împăratul Constanție și de fratele său, Gal, ca ei să nu afle păgânitatea lui și să fie pedepsit de dânșii. Și se chema numai cu numele că este creștin, iar de fapt era al păgânilor, cărora se dăduse, ca prin ajutorul lor să poată ajunge împărat.

Gal, fratele lui, luând stăpânirea la Răsărit, s-a înălțat cu inima și a poftit să se înalțe la treapta cea mai înaltă a împărăției. Și acum nu se mai supunea făcătorului său de bine, Constanție, ci gândea rău despre dânsul. Pe oarecare din boierii care nu se învoiau cu dânsul, legându-i la niște cai de picioare, a poruncit să-i târască și așa cumplit i-a pierdut pe ei.

Auzind acestea Constanție, a trimis la dânsul pe prietenii lui cei credincioși ca să-i ia împărăția. Iar el, aflându-se la Istria, cetatea câmpului, l-au găsit acolo și l-au ucis. Auzind Constanție de moartea lui Gal, foarte mult l-a jelit, căci el nu poruncise să-l ucidă, ci numai să-i ia puterea împărătească. Apoi, chemând de la Ionia în Mediolan pe Iulian, fratele lui, care avea atunci douăzeci și nouă de ani, l-a făcut părtaș împărăției sale în locul lui Gal, dându-i în căsătorie pe sora sa, Elena și, încredințându-i părțile apusului în paza lui, s-a întors singur la răsărit.

Auzind de la un episcop că trupurile apostolilor lui Hristos, Andrei și Luca, sunt îngropate în Ahaia, al lui Andrei în Patara, iar al lui Luca în cetățile Beoției, a chemat pe vrednicul de laudă Artemie și l-a trimis să ia aceste sfinte moaște și să le aducă în Constantinopol. *Ducându-se Artemie, după porunca împăratului, a adus cu mare cinste moaștele sfinților în împărăteasca cetate și s-a învrednicit de la împărat de multe daruri, ca un vrednic, pentru că i-a luat lui stăpânirea Egiptului. El viețuia cu plăcere de Dumnezeu, stăpânind părțile acelea și întinzând cinstea și slava numelui lui Hristos, încât pe mulți idoli i-a surpat și i-a sfărâmat.*

Însă nu după multă vreme, murind împăratul Constanție, fiul marelui Constantin, a luat toată stăpânirea împărăției de la apus la răsărit Iulian paravatul, călcătorul de lege, care, după luarea împărăției, pe față s-a lepădat de Domnul nostru Iisus Hristos și s-a închinat idolilor înaintea tuturor. Apoi a trimis prin toate părțile stăpânirii sale, ale răsăritului și ale apusului, ca să ia înapoi capiștile pe care în vremea marelui împărat Constantin le luaseră creștinii de la elini și le sfințiseră ca biserici ale lor. Pe acestea voia iarăși să le facă capiști idolești și să pună în ele jertfelnice, ca să se săvârșească necurate jertfe.

Acest spurcat împărat a ridicat iarăși marea păgânătate elinească, care căzuse în vremea Sfântului împărat Constantin cel mare, iar pe creștini îi chinuia foarte rău, prigonind mult Biserica lui Hristos, chinuind și ucigând pe credincioși, jefuindu-le averile și hulind cu cuvintele și cu scrisorile sale numele lui Iisus Hristos.

Acel împărat fărădelege, scoțând din raclă oasele Sfântului prooroc Elisei și moaștele Sfântului Ioan Botezătorul, afară de cinstitul lui cap și de mâna cea dreaptă, care se aflau în Sevastia, care demult se numea Samaria și, amestecându-le cu oasele oamenilor necredincioși, le-a ars iar cenușa lor a fost vânturată în văzduh. Însă creștinii au adunat cenușa aceea și oasele care rămăseseră din foc și cu cinste le-au păzit. Iar sfântul cap al mergătorului-înainte în alt loc era acoperit de Dumnezeu, precum și mâna lui cea dreaptă, care mai înainte fusese dusă de Sfântul apostol Luca în Antiohia și de care se pomenește în a șaptea zi a lunii ianuarie.

Acest prea nelegiuit împărat Iulian, luând chipul cel săpat al Mântuitorului care era făcut în Paneada de femeia căreia îi curgea sânge și prin atingerea de hainele lui Hristos se tămăduise și care, fiind pus într-un cinstit loc al cetății sub care ierburile ce creșteau, tămăduiau neputințele, pe acel chip al lui Hristos l-a surpat Iulian cel fărădelege și, legându-l de picioare cu o funie, a poruncit să-l târască prin cetate până ce, zdrobindu-se câte puțin, s-a sfărâmat cu totul și numai capul, apucându-l unul dintre credincioși, cu evlavie l-a păstrat. În același loc păgânul împărat a poruncit să fie pus chipul său, dar pe care l-au lovit fulgerele și l-a sfărâmat de sus un trăsnet. Apoi, nelegiuitul a adunat oaste mare și a vrut să meargă împotriva perșilor. Ducându-se în Antiohia, prigonea după obiceiul său Biserica lui Hristos, ucigându-i pe credincioși.

Și i-au adus doi preoți din Antiohia și anume: pe Evghenie și pe Macarie, iscusiți în toate Scripturile. Cu aceia se întreba mult Iulian pentru zei săi, din scripturi elenești, dar n-a putut birui gurile celor de Dumnezeu grăitori, cărora le era dată înțelepciunea, căreia nu a putut să i se împotrivească, nici să răspundă cel ce li se împotriva, ci mai ales biruindu-se de dâșii, s-a rușinat și de păgânătate s-a muștrat. Apoi, nesuferind rușinea, a poruncit ca sfinții să fie dezbrăcați și să fie bătuți fără cruțare. Și i-au dat lui Evghenie cinci sute de lovituri, iar lui Macarie și mai multe.

Fiind sfinții chinuiți fără de milă, s-a întâmplat atunci că acolo era marele Artemie, ostașul cel vechi și cinstitul stăpân, precum și Augustalie, cel rânduit peste părțile Egiptului de împăratul Constanție, care auzind că împărătește Iulian și merge la război contra perșilor, luase scrisori prin care se porunca la toată oastea să meargă

în Antiohia, a venit după porunca lui cu oștenii săi și i-a adus cuviincioasa cinste cu daruri. Și stătea de față înaintea împăratului în vremea când Sfinții mărturisitori Evghenie și Macarie erau chinuiți.

Privind la chinurile sfinților și auzind cum era hulit Iisus Hristos de gura împăratului urător de Dumnezeu, s-a umplut de mânie și, apropiindu-se de împărat, i-a zis: *"Pentru ce, o, împărate, chinuiești fără omenie pe bărbații cei nevinovați și sfinții lui Dumnezeu și îi silești să se depărteze de la dreapta credință? Să știi că și tu de aceeași fire ești, pentru că, deși Dumnezeu te-a rânduit împărat, însă de asemenea ești om pătimăș și socotesc că începătorul răutății, diavolul, precum asupra lui Iov a cerut de la Dumnezeu să-i aducă ispite, așa și pe tine te-a ales și te-a adus pe capul nostru, ca prin tine să piară griul lui Hristos și să semene neghinele sale. Dar deșarte îi sunt izvodirile și neputincioasă este tăria lui, pentru că de când a venit Hristos și s-a înfipt crucea și S-a înălțat pe dânsa Domnul, a căzut mândria diavolilor și s-a călcat tăria lor. Deci, nu te înșela, împărate, nici te da de bunăvoie diavolilor, prigonind neamul creștinesc cel de Dumnezeu păzit, căci să știi că tăria și puterea lui Hristos sunt nebiruite și de nesurpat".*

Iulian, auzind acestea, s-a aprins ca focul de mânie și cu mare glas a strigat: "Cine și de unde este acest necredincios care a grăit asupra noastră cu îndrăzneală și a venit chiar de față să ne vorbească pe noi de rău?"

Iar cei ce stăteau de față au răspuns: "Ducele Alexandriei este, stăpâne!"

Atunci împăratul a zis: "Oare urâtul Artemie este acesta, care a dat morții pe fratele meu Gal?"

Au răspuns cei ce stăteau de față: "Așa puternice împărat, acela este".

Iar împăratul a zis: "Sunt dator a da mulțumită nemuritorilor zei și mai ales lui Apolon celui din Dafne, că mi l-a dat în mâini pe acest vrăjmaș, care a venit și s-a arătat singur. Deci, prea necuratul să fie dezbrăcat de boierie, să i se ia brâul și să primească pedeapsă chiar acum pentru îndrăzneala sa cea fără de rușine, iar dimineață, vrând zeii, voi aduce asupra lui judecată pentru uciderea fratelui meu și voi răzbuna asupra lui sângele cel nevinovat; și nu cu un chin îl voi pierde pe dânsul, ci cu nenumărate, pentru că a vărsat nu sânge de om prost, ci împă-rătesc".

Zicând acestea împăratul către poporul elinesc ce stătea de față, îndată au luat cei înarmați pe Artemie și, luându-i brâul cel de boierie și dezbrăcându-l de haine, l-au

lăsat să stea gol. Apoi l-au dat pe sfânt în mâinile chinuitorilor care i-au legat mâinile și picioarele, l-au întins pe pământ și l-au bătut cu vine de bou pe spate și pe pânțe. S-au schimbat pentru dânsul patru rânduri de chinuitori, doi câte doi, și puteai să vezi răbdare străină la dânsul, nu omenească, căci s-a arătat atât de viteaz, încât nu a scos nici un glas, nici nu a gemut, nici nu s-a mișcat cu trupul, nici altceva nu a arătat, cum fac alți oameni când sunt bătuți. Pământul se adăpa cu sângele lui, iar el răbda neschimbat, încât toți, chiar și necredinciosul Iulian, se mirau. Apoi a poruncit ca să înceteze bătaia și să fie dus la temniță.

Deci, l-au dus pe Sfântul Artemie împreună cu Sfinții mucenici Evghenie și Macarie; și, mergând, purtătorii de chinuri cântau: "Cercatu-ne-ai pe noi, Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pe noi, precum se lămurește argintul, băgatu-ne-ai pe noi în curse, pus-ai necazuri pe umărul nostru, ridicat-ai oameni pe capetele noastre. Deci ne-a rămas nouă să trecem prin foc și prin apă, ca întru răcorire să ne scoți pe noi".

Sfârșind cântarea, zicea către sine Artemie: "Artemie, iată rănilor lui Hristos pe trupul tău sunt însemnate, deci a rămas numai sufletul tău să-l dai pentru Hristos, împreună cu celălalt sânge al tău".

Aducându-și aminte de cuvântul cel proorocesc ce zice: "Spatele Mele le-am dat spre răni și fălcile Mele sub palmuiri". Dar cu cât mai mult am răbdat decât stăpânul meu, eu, nevrednicul? El peste tot trupul a fost zdrobit de bătăi și de la picioare și până la cap nu era nimic întreg în El. Capul înțepat cu spini, mâinile și picioarele pe cruce, pentru păcatul meu, dar El nu a cunoscut păcat, nici nu a făcut vicleșug cu gura Lui. O! cât de multe și de mari sunt pătimirile Stăpânului meu! Și cât de departe de răbdarea și de nerăutatea Lui sunt eu, ticălosul! Însă mă bucur și mă veselesc, luminându-mă cu patimile Stăpânului meu, care îmi ușurează durerile mele. Mulțumescu-ți Ție, Stăpâne, pentru că m-ai încununat cu ale Tale patimi. Deci săvârșește, rogu-mă, alergarea mea întru mărturisirea Ta, să nu mă arăți pe mine nevrednic de această începere mucenicească, că eu m-am aruncat spre ale Tale îndurări, Preabunule Doamne, iubitorule de oameni".

Astfel vorbind sfântul către sine, a ajuns la temniță și în ea a petrecut toată noaptea, lăudând pe Dumnezeu împreună cu Sfinții Evghenie și Macarie.

Făcându-se ziuă, călcătorii de lege au poruncit ca mucenicii iarăși să stea la judecată. Și, neîntrebându-i nimic, i-au despărțit pe ei: pe Artemie l-au lăsat acolo, iar pe Evghenie și pe Macarie i-au trimis în surghiun în Oasim, în Arabia. Ținutul

acela era vătămător, cu vânturi aducătoare de stricăciuni, încât nimeni din cei ce mergeau acolo nu puteau să petreacă un an, pentru că îndată cădeau în boală foarte cumplită și mureau. Acolo fiind trimiși Sfinții Evghenie și Macarie, după câțva vreme au dobândit fericitul sfârșit.

Iar Sfântul Artemie mai multe pătimiri a răbdat. Căci mai întâi călcătorul de lege, ca un lup, a luat îmbrăcăminte de oaie și cu blândețe a început a grăi către Artemie, și ca și cum durându-l și fiindu-i jale de el, i-a zis: "Prin îndrăzneala ta fără de socoteală m-ai silit pe mine, Artemie, ca să-ți necinstesc bătrânețile tale și să-ți vatăm sănătatea, de care lucru și mie îmi este jale. Deci, rogu-mă ție, apropie-te și jertfește zeilor și mai ales lui Apolon cel din Dafne, prea iubitului și minunatului meu zeu, care lucru dacă îl vei face, vărsarea sângelui fratelui meu o voi ierta ție și cu dregătorie mare și mai slăvită te voi cinsti pe tine, pentru că te voi pune arhiereu marilor zei și patriarhul preoților din toată lumea. Tată al meu te voi numi și vei fi al doilea după mine, în toată împărăția mea. Apoi știi și singur, o, Artemie, că fratele meu, Gal, fără de vină a fost ucis de Constanție, din zavistie, pentru că neamul nostru mai mult se cădea să împărățească decât al lui Constantin, că tatăl meu, Constanție, s-a născut moșului meu, Constans, din fiica lui Maximilian, iar Constantin îi era lui fiu din Elena, care era o femeie de neam prost. Moșul meu atunci încă nu era Cezar, când a născut din Elena pe Constantin, iar pe tatăl meu l-a născut fiind la împărăție. Dar Constantin, cu furia năravului, a răpit împărăția și sângele casei sale l-a vărsat. A râvnit și Constanție, fiul lui Constantin, tatălui său și a ucis pe tatăl meu și pe frații lui și pe fratele meu Gal nu de mult l-a ucis și pe mine era să mă ucidă, de nu m-ar fi mântuit din mâinile lui zeii, spre care eu nădăjduind, m-am lepădat de creștinătate și la viața elinească m-am întors, știind bine că credința romană și elinească este mai veche; iar credința creștinească de curând s-a arătat, pe care Constantin ca un prost și neînțelept a primit-o, lepădând legile romane cele vechi și bune. Pentru aceea și zeii l-au urât ca pe un necurat și nevrednic de credința lor și plin de sânge, căci pe fiul său, Crisp, bunul bărbat, l-a ucis în zadar, și nici pe Fausta, femeia sa, n-a cruțat-o, care întru nimic nu era vinovată. Deci pentru aceste necuvincioase lucruri, zeii, urându-l, l-au gonit pe el, seminția lui cea necurată și neamul său cel spurcat dintre oameni l-a pierdut. Oare nu grăiesc eu adevărul, Artemie? Tu ești om bătrân și înțelept, oare nu sunt toate acestea așa? Deci, să cunoști adevărul și să fii al nostru, căci voi să te am pe tine prieten și părtaş al împărăției".

Aceste toate auzindu-le Sfântul Artemie, tăcând puțin, a început a grăi: ***"Mai întâi pentru fratele tău îți răspund, împărate, precum că eu nevinovat sunt de moartea lui, nici n-am greșit cândva către dânsul cu ceva, nici cu lucrul, nici cu cuvântul; chiar și de mii de ori de te-ai osteni cercetând aceasta, nu mă vei afla***

vinovat de moartea sa, pentru că îl știam pe el că este adevărat creștin și dreptcredincios și supus Legii lui Hristos. Deci să știe cerul și pământul, toată ceata sfinților îngeri și Domnul meu Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, căruia Îi slujesc, că sunt nevinovat de înjunghierea și de moartea fratelui tău, nici nu m-am învoit cu ucigașii, nici nu am fost cu împăratul Constanție întru acea vreme când a făcut sfat despre fratele tău, ci am petrecut în Egipt până în acest an. Iar dacă îmi poruncești să mă lepăd de Hristos, Mântuitorul meu, la aceasta îți răspund cu cuvintele celor trei tineri din vremea lui Nabucodonosor.

Spre știrea ta să fie, împărate, că idolilor tăi nu voi sluji și chipului celui de aur al iubitorului tău Apolon niciodată nu mă voi închina. Pe fericitul Constantin și neamul lui l-ai defăimat numindu-l vrăjmaș al idolilor, nebun și plin de sângele lui. Aceasta îți răspund pentru dânsul: tatăl tău și frații tăi au început înainte asupra lui cu nedreptatea, dându-i otravă aducătoare de moarte, pentru care lucru au fost uciși de fiul lui. Apoi îl acuzi cum că a ucis pe fiul său, Crisp, și pe femeia sa, Fausta; dar el a ucis pe Crisp din neștiință, căci ca un om a crezut nedreptatea, iar cum că a ucis pe Fausta, femeia sa, acest lucru bine și cu dreptate l-a făcut. Dacă nu știi pricina uciderii aceleia, să-ți spun eu: Fausta, femeia lui, văzând pe Crisp, fiul lui cel născut din Minerva, femeia lui cea dintâi, că era foarte frumos, s-a rănit cu patimă spre el și ca altădată femeia lui Tezeu, care răbindu-se de frumusețea lui Ipolit, fiul bărbatului său, îl îndemnă la păcat; iar după ce frumosul tânăr nu a voit a săvârși această fărădelege, Fedra, mâniindu-se, l-a clevetit pe el la tatăl său și la bărbatul ei, cum că i-ar fi făcut ei silă. Astfel și Fausta, poftind pe Crisp cel prea frumos, îl silea pe el spre o asemenea fărădelege. Iar el, fiind înțelept, nu a voit să întineze patul tatălui său, nici să o pârască înaintea tatălui, ci tănuia aceasta, tăcând și temându-se de înșelăciunea ei. Iar ea, necurata, nedobândindu-și dorința, și-a ridicat glasul ca Fedra cea desfrânată asupra lui Ipolit sau ca femeia cea desfrânată a lui Pentefri asupra lui Iosif din Egipt; așa și aceasta asupra lui Crisp a strigat, ca și cum acest fiu al împăratului ar fi silit-o la păcat.

Deci împăratul, tată fiind, a pedepsit pe fiul său precum a voit, pentru că a crezut pe Fausta mincinoasa și pățimașă. Iar mai pe urmă, arătând Dumnezeu nevinovăția lui Crisp și văzând nedreptatea Faustei, după ce s-a înștiințat împăratul de toate, atunci cu dreptate a judecat și a condamnat pe Fausta la moarte, ca fiind vrednică de o asemenea pedeapsă.

Iar pentru credința lui Constantin, în ce chip a trecut de la idolii voștri cei mincinoși la adevăratul Dumnezeu, Iisus Hristos, fiind chemat de Cel de sus, ascultă-mă pe mine, cel singur văzător al lucrului aceluia: când mergeam la

război împotriva lui Maxentie, cumplitul judecător și nesățiosul de sânge omenesc, într-o zi de amiază s-a arătat pe cer o cruce, strălucind mai mult decât razele soarelui și o scrisoare cu stele în limba latină, care îi făgăduia lui biruința întru acel semn. Crucea aceea care se arătase pe cer am văzut-o noi toți și scrisoarea aceea am citit-o și sunt până și acum în oaste mulți din ostașii tăi bătrâni care țin bine minte despre aceasta, spre care cu ochi luminați au privit. Încearcă, de vei voi, și vei afla așa precum îți spun eu. Dar ce grăiesc? Pe Hristos L-au văzut proorocii mai înainte cu sute de ani, precum tu singur știi bine. Și multe sunt mărturiile pentru venirea Lui și de la zeii voștri multe proorocii sunt pentru Hristos și mai înainte grăirile și scrierile sibilelor și stihurile lui Virgiliu".

Sfântul spunea că de multe ori diavolii cei ce locuiesc în idoli, fiind siliți de puterea lui Dumnezeu, au mărturisit chiar adevărul, că Hristos este adevăratul Dumnezeu. Iar Iulian, nesuferind să asculte cuvintele cele adevărate ale lui Artemie, a poruncit ca să-l dezbrace pe mucenic și cu țepușe înroșite în foc să-i strujească coastele, iar spatele să i-l strujească cu fier ascuțit. Artemie, ca și cum nu ar fi simțit durerile, nu scotea nici un glas, nici nu gemea, arătându-se nebiruit în răbdare.

După acele munci împăratul l-a trimis în temniță, poruncind ca sfântul să fie chinuit cu foamea și cu setea. Apoi, Iulian s-a dus la locul Dafnelor ca să aducă jertfă zeului său Apolon, întrebându-l despre biruința asupra perșilor. Și a zăbovit acolo mai multe zile, sacrificând necuratului Apolon multe dobitoace, în toate zilele, dar nu și-a aflat dorința, pentru că diavolul care ședea în idolul Apolon și dădea răspunsuri la oamenii care îl întrebau, a tăcut în acea vreme, de când în acel loc, la Dafne, fusese aduse moaștele Sfântului Vavila și ale celor trei tineri care au pățimit împreună cu dânsul. Deci zeul nu a răspuns lui Iulian nimic.

Cercetând cu tot dinadinsul Iulian pentru care pricină a amuțit Apolon, zeul său și înștiințându-se că din cauza moaștelor lui Vavila, care zac nu departe de acolo, a poruncit îndată creștinilor să fie luate moaștele de acolo. După luarea acelor moaște a căzut foc din cer asupra capîștei lui Apolon și a ars-o pe ea cu idol cu tot.

Artemie, șezând în temniță, a fost cercetat de Domnul și de sfinții lui îngeri. Pentru că, rugându-se, i s-a arătat Hristos, zicându-i: "Artemie, îmbărbătează-te, căci Eu sunt cu tine, scoțându-te din toate chinurile și gătindu-ți fie cununa slavei. Precum tu M-ai mărturisit pe Mine înaintea oamenilor pe pământ, așa și Eu te voi mărturisi înaintea Tatălui meu Cel din ceruri. Îndrăznește și te bucură, căci cu Mine vei fi în împărăția Mea".

Mucenicul, auzind aceasta de la Domnul, îndată s-a tămăduit de răni, încât nici un semn nu se mai vedea pe sfântul lui trup, iar sufletul lui s-a umplut de dumnezeiască mângâiere și petrecea, cântând și binecuvântând pe Dumnezeu.

De când a fost aruncat în temniță nu a gustat nimic din mâncărurile cele pământești și nici din băuturi, până la sfârșitul său, căci era hrănit de sus, pentru că prin mână îngerească i se trimetea hrană cerească, pâinea vieții întărindu-l pe el. Și întorcându-se Iulian de la jertfe cu rușine a pus pricină arderii lui Apolon asupra creștinilor, zicând că noaptea l-au ars creștinii. Deci, luând de la creștini sfintele biserici, le-a făcut capiști idolești și multe răutăți făcea creștinilor.

Scoțând pe Artemie din temniță a zis către dânsul: "Știu că ai auzit ce s-a făcut în Dafne, că necurații creștini au ars capiștea marelui zeu Apolon și au pierdut pe idolul lui cel minunat. Dar nu se vor bucura de aceasta nelegiuirii, nici nu vor râde de noi, căci eu le voi răsplăti lor pentru această izbândă de șaptezeci de ori câte șapte, precum zic cuvintele voastre".

Iar Sfântul Artemie a răspuns: "Am auzit că mânie de Dumnezeu slobozită și foc din cer pogorându-se a mistuit pe zeul tău și capiștea lui a ars-o. Deci, dacă Apolon al tău ar fi fost Dumnezeu, de ce nu s-a izbăvit pe sine din foc?"

Iar împăratul a zis: "Și tu râzi, ticălosule, și te bucuri de arderea lui Apolon?"

A răspuns Artemie: "Eu râd de nebunia voastră, că voi slujiți unui zeu ca acesta, care n-a putut singur pe sine să se izbăvească din foc, deci cum vă va izbăvi pe voi din focul cel veșnic? Mă mângâi de căderea lui și mă bucur de toate aceste, pe care Hristos al meu cu minuni le lucrează. Iar cu ceea ce tu te lauzi asupra creștinilor celor nevinovați, care nici un rău nu ți-au făcut, ca adică să le răsplătești de șaptezeci de ori câte șapte, acea răsplată asupra ta o vei vedea, când focul cel nestins te va apuca pe tine și veșnica muncă, care degrabă îți va veni ție. Pentru că, iată, pierzarea ta este aproape și nu după multă vreme pomenirea ta cu sunet va pieri".

Iar chinuitorul, mâniindu-se, a poruncit tăietorilor de piatră ca să despice o piatră foarte mare și, despicață fiind piatra, a poruncit ca sfântul să fie pus pe o parte de piatră în mijloc, iar partea cea de deasupra, ridicând-o sus, s-o lase peste sfânt. Făcându-se aceasta, tot trupul sfântului mucenic a fost acoperit de piatra cea căzută peste dânsul și așa l-a tescuit încât toate oasele lui au fost zdrobite, iar și măruntaiele lui au fost sfărâmate și toate încheieturile lui și luminile ochilor au sărit din locurile lor.

Puteai să vezi o minune mare că în atâta tescuire sufletul a rămas viu, între acele două pietre, și chemă pe Dumnezeu, ajutorul său, grăind cuvintele lui David: "Pe piatră m-ai înălțat, povățuitu-m-ai, că te-ai făcut nădejdea mea, turn de tărie de către fața vrăjmașului; ai pus pe piatră picioarele mele și ai îndreptat pașii mei, deci primește, Unule născut, duhul meu, știind strâmtoarea mea, și să nu mă lași în mâinile vrăjmașilor".

O zi și o noapte a petrecut sfântul între acele două pietre. După aceea, Iulian a poruncit ca să fie ridicată piatra, socotind că sfântul a murit: și, iată, sfântul mai presus de fire s-a aflat viu și, sculându-se, umbla. Și le era tuturor groază a-l vedea, pentru că era strâns ca o scândură, având oasele zdrobite și toate măruntaiele dinlăuntru căzute, fața îi era turtită și ochii căzuți, însă sufletul se ținea încă într-însul și cu picioarele putea să umble și cu limba bine grăia.

Judecătorul, văzând o minune ca aceasta, s-a înspăimântat și a zis către cei care erau acolo: "Oare om este acesta sau nălucire? Oare nu ne-a fermecat ochii noștri vrăjitorul acesta? Că această vedere este înfricoșată și covârșește firea omenească. Cine se aștepta ca să rămână el viu când și cele dinlăuntru lui fiind căzute și toate alcătuirile sfărâmate și slăbănogite, se mișcă, umblă și grăiește? Dar zeii noștri, spre înțeleptirea multor oameni, l-a păzit pe el viu, ca pe cel ce nu voia ca să se închine stăpânirii lor și aceasta să fie nălucire de spaimă celor ce privesc la dânsul".

Și a zis către mucenic: "Iată acum, ticălosule, te-ai lipsit de ochi și cu toate mădularele ești netrebnic, deci ce nădejde îți mai rămâne ție către Acela spre care în deșert ai nădăjduit? De aceea, cere milă de la zeii cei milostivi, ca să te miluiască pe tine și măcar muncilor celor din iad să nu te dea pe tine".

Iar mucenicul lui Hristos, auzind de munci, a râs și a zis către împărat: "Oare zeii tăi mă vor scăpa pe mine de munci? Ei singuri nu pot să scape de muncile lor cu care și tu, dându-te focului celui nesfârșit, în veci te vei munci, că te-ai lepădat de Fiul lui Dumnezeu și sângele Lui cel sfânt ce s-a vărsat pentru noi l-ai călcat și darul Duhului Sfânt l-ai batjocorit supunându-te idolilor celor pierzători. Iar eu, pentru această puțină durere care s-a adus de către tine asupra mea, nădăjduiesc de la Domnul meu, pentru care pătesc, să am odihnă veșnică în cămara Lui cea cerească".

Iulian, auzind acestea, i-a răspuns lui așa: "Pe Artemie cel ce a hulit pe zei și a călcat legile romane și ale noastre și s-a mărturisit pe sine creștin, în loc de roman

și în loc de voievod s-a numit Augustalie, l-am dat judecății celei desăvârșite a morții și poruncim să se taie spurcatul lui cap cu sabia".

Un răspuns că acesta auzind sfântul, a fost dus la locul de ucidere, dorind să se dezlege de trup și cu Hristos să viețuiască. Mergând la locul unde avea să fie tăiat, a cerut vreme de rugăciune și întorcându-se spre răsărit și-a plecat genunchii de trei ori și, rugându-se destul, a auzit un glas din ceruri, zicându-i: "Intră cu sfinții, ca să-ți iei răsplătirea cea gătită ție". Apoi îndată și-a plecat sub sabie capul pe care l-a tăiat unul din ostași, în ziua douăzecea a lunii octombrie.

Ziua în care s-a săvârșit muceniceasca sfântului nevoiță a fost într-o vineri, iar cinstitul și sfântul lui trup a fost cerut de la judecători de o femeie, pe nume Arista, diaconiță a bisericii Antiohiei. Aceasta, ungându-l cu arome de mare preț, l-a pus într-o raclă și l-a trimis la Constantinopol, unde l-a îngropat cu cinste.

Multe și negrăite minuni se făceau la moaștele lui și mulți neputincioși se vindecau, vindecări pe care și acum le dă Sfântul Artemie tuturor celor ce cu credință aleargă la dânsul.

După sfârșitul lui s-a împlinit degrabă proorocia pe care a făcut-o pentru moartea lui Iulian, zicându-i în față: "Pierzarea ta aproape este și nu după multă vreme va pieri pomenirea ta cu sunet".

Iulian, ucigând pe Sfântul Artemie, a plecat cu ostașii săi din Antiohia și a mers în pământul Persiei. Când a ajuns la cetatea Ctesifont, s-a întâlnit cu dânsul un pers, bărbat bătrân și cinstit și cu foarte bună înțelegere; acela s-a făgăduit lui Iulian ca să-i dea fără de osteneală împărăția persană. Și s-a făcut nelegiuitul împărat și la toată oastea lui călăuză în părțile Persiei, dar nu spre binele răului băutor de sânge, căci persul acela l-a amăgit pe el și, păcălindu-i că îi duce pe căi drepte și bune, a băgat pe călcătorul de lege în pustiu Carmanului, în locuri neumblate și în prăpăstii fără de apă și pustii, unde pe toți ostașii cu foamea și cu setea chinându-i și caii și cămilele lor omorându-le, a spus că de voie a făcut aceasta și intenționat l-a dus pe el în niște locuri ca acestea, pustii și înfricoșătoare, ca să slăbească puterea lor. "Pentru aceasta, zicea, am făcut-o, ca să nu văd patria mea prădată de vrăjmași, că mai bine îmi este mie aici în mâinile voastre, decât patria mea să piară prin voi". Și îndată ostașii l-au tăiat în bucăți pe persul acela.

Apoi, rătăcind mult prin pustie, grecii și romanii au căzut în oastea persană și, făcând război, mulți din partea lui Iulian au căzut răniți. Atunci a sosit și asupra lui Iulian dumnezeiasca izbăvire, căci de sus, cu nevăzută mână și cu nevăzută armă a

fost rănit în coaste, până în cele dinlăuntrul ale lui. Apoi a suspinat greu și a răcnit și, luând cu mâna din sângele lui, l-a aruncat în sus, în văzduh și a zis: "Ai biruit, Hristoase! Satură-te, Galileene!". Și cu o moarte cumplită ca aceasta sufletul său cel vrăjmaș și necurat l-a părăsit și a pierit cu sunet, după proorocia Sfântului Artemie.

Iar oastea, după sfârșitul lui Iulian, a pus împărat pe Iovian care, fiind creștin și făcând pace cu perșii, s-a întors înapoi. Și acum Iulian se muncește în iad cu Iuda, iar Artemie se veselește cu sfinții în ceruri, stând înaintea lui Dumnezeu, Unul în Treime, Tatăl și Fiul și Sfântul Duh, căruia I se cuvine slavă în veci. Amin.